

ing little; 2 speaking truly. II m. Modesty, humility. वांक m. The ocean.

वाच् f. 1 A speech, a discourse, यावदर्थपदा वाचमेव-मादाय माधवः विरराम Sis. II. 13, 23, R. I. 59; 2 language, the vocabulary of a language, वाग्योनिक संयुक्तो वाग्यर्थप्रतिपत्तये R. I. 1, अष्टीनां पुनरायानां वाचमर्थैन्युभावाति Ut. I.; 3 voice, sound, मनुष्यवाचा मनुवंशकर्तुम् R. II. 53; 4 a proverb, a phrase; 5 an assertion, an assurance; 6 the goddess of speech. Comp. वाग्यं m. du. a word and its sense, sound and sense, R. I. 1. वाङाङ्गबर m. bombast. वागीश m. 1 an orator; 2 an epithet of Brihaspati, the preceptor of the gods; 3 an epithet of Brahman (m.), K. S. II. 3. वागीशा f. Sarasvati, the goddess of speech. वागीशवर m. 1 an orator; 2 an epithet of Brahman (m.). वागीश्वरी f. Sarasvati, the goddess of speech. वागुषभ m. a learned or eloquent man. वाकलह m. a quarrel. वाक्कीर m. a wife's brother. वाग्गुरु m. a kind of bird. वाग्गुलिक m. the betel-bearer of a king. वाक्चापन्य n. chattering, gossiping. वाक्छल n. prevarication. वारजाल n. bombast. वार्डबर m. eloquent language. वार्डड m. 1 restraint of speech, M. XII. 10; 2 reprimand, reproof. वार्हस्त a. 1 promised; 2 betrothed. वत्ता f. a betrothed virgin. वार्हस्त्रिक a. speaking little. वार्हदल n. a lip. वार्हदान n. betrothal. वार्हदुष्ट I a. 1 abusive, scurilous; 2 speaking ungrammatically; II m. 1 a Brahmāna who is not invested

with the sacred thread at the proper time; 2 a defamer. वार्हेवता, वार्हेवी f. an epithet of Sarasvati, the goddess of speech, वार्हेवता-चरितचित्तिचिन्मत्ता Git. G. I.

वार्हाणीप्राप्तम् m. 1 ungrammatical speech; 2 abuse, defamation. वार्हनिभ्रव m. affiance by word of mouth. वार्हनिष्ठा f. faithfulness. वार्हदुष्ट a. eloquent. वार्हपति 1 a. eloquent; II m. an epithet of Brihaspati. वार्हसपति, वार्हसपति m. an epithet of Brihaspati, the preceptor of the gods. वार्हस्त्य n. eloquence, an eloquent speech, a harangue, तदौरीकृत्य कृतिभिर्वाचस्पत्य प्रतायते Sis. II. 30. वार्हस्त्रास्त्र n. severity of language, defamation (in law). वाक्प्रतोद m. taunting language. वाक्प्रलाप m. eloquence. वार्हधन n. silencing, प्रकरोति दादिमफलव्यगेन वाक्प्रधनम् Am. S. 13. वार्हन्य 1 a. 1 eloquent, rhetorical; 2 relating to speech, Bg. xvii. 15; 3 consisting of words; II n. 1 speech, language, Sis. II. 72, K. S. VII. 90; 2 eloquence; 3 rhetoric. वार्हमती f. an epithet of Sarasvati. वार्हमात्र n. mere words वार्हमूख n. the commencement of a speech, an exordium. वार्हयत a. See यत-वाच under यत. वार्हयम m. a dumb man. वार्हयंम I a. silent, taciturn, dumb, विद्वांसो वसुधात्तले परवचः भ्राधामु वार्हयमाः Bh. V. iv. 42, R. xii. 44; II m. a sage, a devotee. वार्हीयन्ति I a. eloquent, clever in discourse; II f. a dexterous speech, a clever saying, यत्र खल्वियं वार्हीयन्ति: M. M. I. वार्हयुद्ध n. a controversy, a discussion, a war of words.

वार्हवज्ज n. harsh language. वार्हिवरथा f. a fascinating woman. वार्हिभ्रव m. power of speech, command over language. वार्हिलास m. elegant speech. वार्ह्यवहार m. a verbal discussion. वार्ह्यापार m. 1 the act of speaking; 2 the habit of speaking. वार्हस्त्रयम m. control of speech. वाच m. A kind of fish.

वाचक I a. (f. का) 1 Explanatory; 2 expressive of, expressing, signifying, (op. to लक्षणिक and अंगक), स्पाद्य-चक्रो लक्षणिकः शन्दोऽप्तं अंगक्र-लिधा K. Pr. II. II m. 1 A speaker; 2 a reader; 3 a messenger; 4 a significant word.

वाचन n. 1 Reading, recitation; 2 proclamation, declaration.

वाचनक n. A riddle.

वाचनिक a. (f. की) Verbal, expressed by words.

वाचा f. 1 Speech; 2 a text, an aphorism; 3 an oath.

वाचाट (f. टा) 1 a. Talkative, वाचाल (f. ला) 2 tive, talking much or idly, वाचाटे रावणे शास्त्रम् Bt. v. 23.

वाचिक 1 a. (f. का or की) Oral, communicated by word of mouth. II n. A message, tidings, वाचिकं चाततमादस्माच्छ्रोतव्यम् Mud. v.

वाच्य I a. (f. च्या) 1 To be spoken to, वाच्यस्त्वया मदचनात्स राजा R. xiv. 61; 2 blamable, कुर्वन्ते सत्स्ववाच्यता Kir. xi. 53; 3 attributive, to be predicated; 4 expressed (as the meaning of a word). II n.

1 Blame, censure, उदये मदवाच्यमुज्ज्ञता R. viii. 84, प्रमदामनुसर्स्थितः त्रृष्णा नपतिः सञ्चाति वाच्यदर्शनात् VIII. 72; 2 the expressed or conventional